

**Міністерство освіти і науки України
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського**

**Ідентифікатор медіа: R30-01581
Рішення Національної ради України з питань
телебачення та радіомовлення No1075
від 16 жовтня 2023 р. (протокол No23)**

Журнал крос-культурної освіти

Збірник наукових праць

№ 7 (2026) Том. 1.

Вінниця

**УДК 378.016:81‘243+81(06)
Ж91**

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради

Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського
(протокол № 13 від 18 березня 2026 року)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Ігнатова Олена Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна

Відповідальний секретар

Лебедєва Наталя Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна

Члени редакційної колегії:

Джемма Тур, професор Університету Балеарських островів, Ібіца, Іспанія.

Діана Андоне, доктор філософії, Політехнічний університет Тімішоари, Румунія.

Волошина Оксана Василівна, доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна

Громов Євген Володимирович, доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна

Гуренко Ольга Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, Бердянський державний педагогічний університет, м. Бердянськ, Україна.

Дмітренко Наталя Євгенівна, доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, Україна

Кучай Олександр Володимирович, доктор педагогічних наук, професор, Національний університет біоресурсів і природокористування України, Україна

Чичук Антоніна Петрівна, доктор педагогічних наук, професор, Закарпатський угорський університет імені Ференца Ракоці II, Україна

Пріма Раїса Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, Волинський національний університет імені Лесі Українки, Україна

Журнал крос-культурної освіти/ Journal of Cross-Cultural Education Збірник наукових праць / За заг.ред. О.М. Ігнатова –Вінниця: ВДПУ, 2026. № 7. Том.1. – 145 с.

Періодичність: два рази на рік

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації: Серія Серія КВ № 25466-15406Р від 27.02.2023 р.

Адреса редакційної колегії: 21100, м. Вінниця, вул. К. Острозького, 32; email:

jcrosscultural@gmail.com; URL: <https://vspu.net/jcrosscultural/index.php/journal/about>

© Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, 2026

© Автори статей, 2026

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University**

Journal of Cross-Cultural Education

Collection of Scientific Papers

№ 7 (1) (2026)

Vinnytsia

УДК 378.016:81'243+81(06)

Ж91

DOI: 10.31652/2786-9083-2026-7(1)-1-138

Recommended by the Academic Council
of Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University
minutes of a meeting № 13 of 18.03.2026

EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief

Olena Ihnatova, Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine.

Executive Secretary

Nataliia Lebedieva, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine.

Gemma Tur, A. Professor at the University of the Balearic Islands, Ibiza, Spain

Diana Andone, Politehnica University of Timisoara, Romania.

Oksana Voloshyna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine.

Yevhen Hromov, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine.

Olha Hurenko, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Berdiansk State Pedagogical University, Berdiansk, Ukraine.

Nataliia Dmitrenko, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine.

Oleksandr Kuchai, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Ukraine.

Antonina Chychuk, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, Ukraine.

Raisa Prima, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Lesya Ukrainka Volyn National University, Ukraine.

Journal of Cross-Cultural Education № 5. Collection of scientific researches/ By the general editorship of O. Ihnatova. –Vinnytsia: VSPU, 2026. №7 (1). –145p.

Publication: twice a year

Editorial office address: 32, K. Ostrozkystr, 21100, Vinnytsia, Ukraine: jcrosscultural@gmail.com;

URL: <https://vspu.net/jcrosscultural/index.php/journal/about>

ISSN Certificate of state registration of the print media:

Series KV № 25466-15406R from 27.02.2023

©Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, 2026

© Authors of articles, 2026

ЗМІСТ

Колбіна Т. ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОЦЕСІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ НА ОСНОВІ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ.....	7
Халимон І., Смелянська В., Школа І. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВА МАЙБУТНІМ ПЕРЕКЛАДАЧАМ І ВЧИТЕЛЯМ ІНОЗЕМНИХ МОВ	19
Кириленко В., Кириленко Н., Крижановський А ПІДГОТОВКА УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МАЙБУТНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	34
Поселецька К., Боровська О., Сольська Т. РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА МАТЕРІАЛІ АВТЕНТИЧНИХ ІНШОМОВНИХ ТЕКСТІВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	46
Гаврилюк Н. СУЧАСНІ ТРАДИЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ІНТЕНСИВНІ ПІДХОДИ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	59
Паламарчук А., Кудельська О. ПРАКТИЧНИЙ КУРС РОЗМОВНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ДЛЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ СТІЙКОСТІ СТУДЕНТІВ.....	70
Баюрко М. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	83
Мельник Т. ТРАНСФОРМАЦІЯ ГУМАНІЗМУ ЯК ОРІЄНТИР ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЕТИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ОСОБИСТОСТІ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ К. ІШІґУРО «КЛАРА СОНЦЕ»).....	92
Бучацька С., Синоруб Г. МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ МАЙБУТНІХ ЖУРНАЛІСТІВ (ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ).....	102
Колядич Ю., Матієнко О. ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ ДЛЯ ЧИТАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ АНГЛОМОВНОЇ ФАХОВО-ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	118
Коберник А. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНИХ ТЕКСТІВ (НА МАТЕРІАЛІ «БІЛОЇ КНИГИ» МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ).....	128
Ігнатова О. ГЕНДЕРНА КУЛЬТУРА В ПРОФЕСІЙНІЙ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРИКОРДОННОГО ОФІЦЕРА: КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПІДХОДІВ	138

CONTENT

Kolbina T. FORMATION OF STUDENTS' INTERCULTURAL COMMUNICATIVE COMPETENCE IN THE PROCESS OF FOREIGN LANGUAGE TRAINING BASED ON A CULTURAL APPROACH.....	7
Khalymon I., Smelianska V., Shkola I. PECULIARITIES OF TEACHING LINGUISTIC COUNTRY STUDIES TO FUTURE TRANSLATORS AND FOREIGN LANGUAGE TEACHERS.....	19
Kyrylenko V, Kyrylenko N, Kryzhanovskyi A. TRAINING FOREIGN LANGUAGE TEACHERS TO USE CLOUD TECHNOLOGIES IN THEIR FUTURE PROFESSIONAL ACTIVITY.....	34
Poseletska K., Borovska O., Solska T. DEVELOPMENT OF LEARNERS' CRITICAL THINKING THROUGH AUTHENTIC FOREIGN-LANGUAGE TEXTS: THEORETICAL ASPECT.....	46
Havryliuk N. MODERN TRADITIONAL METHODS AND INTENSIVE APPROACHES IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES.....	59
Palamarchuk A., Kudelska O. PRACTICAL COURSE IN SPOKEN ENGLISH AS AN EDUCATIONAL ENVIRONMENT FOR FOSTERING STUDENTS' COMMUNICATIVE RESILIENCE	70
Baiurko M. USING DIGITAL PLATFORMS TO DEVELOP THE LEXICAL AND GRAMMATICAL COMPETENCE OF STUDENTS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS.....	83
Melnyk T. THE TRANSFORMATION OF HUMANISM AS A GUIDELINE FOR THE FORMATION OF SOCIAL AND ETHICAL RESPONSIBILITY OF THE INDIVIDUAL (BASED ON THE NOVEL K. ISHIGURO'S NOVEL 'CLARA AND THE SUN'.....	92
Buchatska S., Synorub H. INTERCULTURAL COMMUNICATION OF FUTURE JOURNALISTS (USING AUTHENTIC VIDEO MATERIALS IN ESP TEACHING)	102
Koliadych Y., Matiienko O. ONLINE READING PLATFORMS AS A MEANS OF DEVELOPING ENGLISH PROFESSIONAL AND TERMINOLOGICAL COMPETENCE.....	118
Kobernyk A. FEATURES OF TRANSLATING MILITARY-POLITICAL TEXTS (BASED ON THE "WHITE PAPER" OF THE MINISTRY OF DEFENSE OF UKRAINE) ...	128
Ihnatova O. GENDER CULTURE IN THE PROFESSIONAL COMPETENCE OF BORDER GUARD OFFICERS: A CRITICAL ANALYSIS OF APPROACHES	138

УДК: 378.147:004.77:811

DOI: 10.31652/2786-9083-2026-7(1)-34-46

Кириленко Валерій,

кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри методики навчання іноземних мов
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
Вінниця, Україна
ORCID ID 0000-9992-4690-2101
val19kir83@gmail.com

Кириленко Неля,

кандидат педагогічних наук, доцент,
зав.кафедри інформатики
та інформаційних технологій в освіті
Комунального закладу вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Вінниця, Україна
ORCID ID 0000-0003-2403-3563
nelly_112@ukr.net

Крижановський Андрій,

кандидат педагогічних наук, доцент, директор
Коледжу фахової передвищої освіти, доцент
кафедри інформатики та інформаційних технологій в освіті
Комунального закладу вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Вінниця, Україна
ORCID ID 0000-0003-4108-9542
andylapatanoff@gmail.com

ПІДГОТОВКА УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МАЙБУТНІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті здійснено комплексний аналіз проблеми підготовки майбутніх учителів іноземної мови до застосування хмарних технологій у професійній діяльності в умовах цифровізації освіти. Актуальність дослідження зумовлена стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, трансформацією освітнього середовища та зростанням вимог до професійної компетентності педагогів, здатних ефективно працювати в цифровому суспільстві. Особливу увагу приділено ролі хмарних сервісів як інструменту підвищення якості навчання, оптимізації освітнього процесу та формування цифрової компетентності майбутніх учителів іноземної мови. У роботі проаналізовано сучасні наукові підходи до визначення понять «цифровізація освіти», «цифрова компетентність», «хмарні технології», а також узагальнено вітчизняний і зарубіжний досвід їх впровадження у систему вищої педагогічної освіти. Визначено основні складові цифрової компетентності майбутніх учителів іноземної мови (технічну, інформаційно-організаційну та комунікативну) та обґрунтовано необхідність їх цілеспрямованого формування в процесі професійної підготовки. Розкрито педагогічні умови ефективного застосування хмарних технологій у навчанні майбутніх учителів іноземної мови, серед яких: інтеграція цифрових інструментів у зміст фахових дисциплін; системна підготовка здобувачів освіти до використання хмарних сервісів; розвиток навичок самостійного та проектного навчання; забезпечення методичного супроводу та формування позитивної мотивації до використання інноваційних технологій. Здійснено класифікацію основних типів хмарних сервісів (Software as a Service, Platform as a Service, Infrastructure as a Service) та окреслено можливості їх використання в освітньому процесі закладів вищої освіти. У статті наведено приклади практичного застосування хмарних сервісів

і онлайн-інструментів (Google Workspace, LearningApps, Padlet, Canva, Prezi тощо) для створення дидактичних матеріалів, організації спільної діяльності, розвитку мовних і комунікативних навичок здобувачів освіти. Доведено, що використання хмарних технологій сприяє індивідуалізації навчання, підвищенню навчальної мотивації, розвитку критичного мислення та здатності до безперервного професійного саморозвитку. Зроблено висновок, що впровадження хмарних технологій у процес підготовки майбутніх учителів іноземної мови є ефективним засобом модернізації педагогічної освіти та відповідає сучасним викликам інформаційного суспільства. Окреслено перспективи подальших досліджень, пов'язані з розробленням і апробацією методичних моделей використання хмарних технологій у професійній діяльності вчителів іноземної мови.

Ключові слова: цифровізація освіти; хмарні технології; підготовка майбутніх учителів іноземної мови; цифрова компетентність; інформаційно-комунікаційні технології; хмарні сервіси; змішане та дистанційне навчання; освітнє цифрове середовище.

Kyrylenko Valerii,

Candidate of Psychological Sciences, Docent,
Department of Methods of Teaching Foreign Languages
of Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University
Vinnytsia, Ukraine
ORCID ID 0000-9992-4690-2101
val19kir83@gmail.com

Kyrylenko Nelya,

Candidate of Pedagogical Sciences, Docent,
Head of the Department
of Informatics and Information Technologies
in Education Municipal Institution of Higher Education
«Vinnytsia Humanities and Pedagogical College»
Vinnytsia, Ukraine
ORCID ID 0000-0003-2403-3563
nelly_112@ukr.net

Kryzhanovskiy Andrii,

Candidate of Pedagogical Sciences, Director
of the College of Pre-higher Education, Docent of the Department
of Informatics and Information Technologies
in Education Municipal Institution of Higher Education
«Vinnytsia Humanities and Pedagogical College»
Vinnytsia, Ukraine
ORCID ID 0000-0003-4108-9542
andylapatanoff@gmail.com

TRAINING FOREIGN LANGUAGE TEACHERS TO USE CLOUD TECHNOLOGIES IN THEIR FUTURE PROFESSIONAL ACTIVITY

The article provides a comprehensive analysis of the problem of training future foreign language teachers to use cloud technologies in their professional activities within the context of the digitalization of education. The relevance of the study is determined by the rapid development of information and communication technologies, the transformation of the educational environment, and the increasing demands placed on teachers' professional competence in the digital society. Particular attention is paid to cloud technologies as an effective tool for improving the quality of education, optimizing the learning process, and developing digital competence among future foreign language teachers. The paper analyzes modern scientific approaches to defining the concepts of "digitalization of education," "digital competence," and "cloud technologies," and summarizes both national and international experience in their implementation in higher pedagogical education. The main components of digital competence of future foreign language teachers are identified, including

technical, information-organizational, and communicative components. The necessity of purposeful and systematic development of these components in the process of professional training is substantiated. Pedagogical conditions for the effective use of cloud technologies in the training of future foreign language teachers are determined and described. These conditions include the integration of digital tools into professionally oriented disciplines, systematic preparation of students for the use of cloud services in educational and future teaching activities, the development of independent and project-based learning skills, methodological support, and the formation of positive motivation for the use of innovative technologies. The article also presents a classification of cloud service models (Software as a Service, Platform as a Service, Infrastructure as a Service) and outlines their didactic potential in higher education institutions. Practical examples of using cloud services and online tools such as Google Workspace, LearningApps, Padlet, Canva, and Prezi in the educational process are provided. These tools are shown to be effective for creating digital teaching materials, organizing collaborative learning, enhancing communication skills, and developing learners' foreign language competence. It is demonstrated that the use of cloud technologies promotes personalized learning, increases students' motivation, fosters critical thinking, and supports lifelong professional development. The study concludes that the implementation of cloud technologies in the training of future foreign language teachers is an effective means of modernizing pedagogical education and meeting the challenges of the information society. The use of cloud-based tools contributes significantly to the formation of digital competence, autonomy, creativity, and professional readiness of future teachers. Prospects for further research are identified, including the development and experimental validation of methodological models for training foreign language teachers to apply cloud technologies in their professional practice and the study of international experience in the digital transformation of teacher education.

Keywords: digitalization of education; cloud technologies; training of future foreign language teachers; digital competence; information and communication technologies; cloud services; blended and distance learning; digital educational environment.

Актуальність. Однією з ключових сфер сучасної освітньої парадигми є впровадження цифрових технологій, що сприяє підвищенню потенціалу навчання, розвитку, пізнання та виховання в різних галузях професійної підготовки. Сучасна цифрова освіта відкриває широкі перспективи для навчання майбутніх учителів іноземної мови, що тісно пов'язане з пошуком та обробкою інформації, необхідної для виконання завдань.

Постановка проблеми. Майбутня професія учителів іноземної мови передбачає необхідність ефективного пошуку професійно-важливої інформації з різноманітних джерел, причому цифрові ресурси займають провідне місце серед них. Вони становлять важливу базу для розвитку навичок та здібностей майбутніх фахівців. Використання цифрових інструментів у процесі професійної діяльності сприяє тренуванню всіх важливих професійних характеристик (аналітичних, комунікативних і творчих здібностей) та розвитку особистісних якостей, таких як спостережливість, уважність та оперативність.

Майбутні учителі повинні володіти не лише філологічною компетентністю, але й навичками роботи з ІТ

Інформаційні технології (ІТ) стали ключовим інструментом подолання мовних бар'єрів, дозволяючи швидко та точно передавати ідеї між мовами, забезпечуючи якісний обмін інформацією в глобальному суспільстві (Losyeva, Kyrylenko, Kyrylenko, 2021).

Аналіз останніх досліджень. Дослідження щодо можливостей цифрової освіти у формуванні навичок майбутніх учителів іноземної мови проводилися вітчизняними та іноземними вченими, такими як Н. Гавриленко, І. Гайдамашко, М. Гарбовський, М. Маніковська, А. Яцишин та інші. Однак на сьогодні не існує єдиного погляду серед науковців щодо самого поняття "цифрова освіта", і також не розроблено універсального алгоритму організації навчання майбутніх фахівців у контексті цифрової освіти.

Перш за все зауважимо, що у сучасній освітній діяльності визнається пріоритетність активних, інтерактивних, творчих методів та форм навчання, усвідомлюється важливість формування у здобувачів освіти навичок та вмінь пошуку інформації, розширення її джерельної бази (Сисоєва, 2011).

Означена тенденція підсилюється в умовах розгортання цифрової освіти. О. Бондаренко під цифровізацією освіти розуміє «впровадження цифрових сервісів та технологій у педагогічний процес». При цьому, як зазначає дослідниця, таке впровадження змінює не лише освітню ситуацію, а й ролі основних учасників освітнього процесу, а також правила взаємодії між ними (Бондаренко, Струк, 2014).

Н. Зінукова відзначає, що цифровізація вищої освіти – це основа формування нової моделі підготовки кадрів у сучасній економіці (Зінукова, 2019).

На думку В. Ігнатенко, цифровізація – це зміна парадигми спілкування та взаємодії один із одним та із соціумом (Ігнатенко, 2020).

Інші дослідники вважають, що цифровізація – це не лише переведення інформації у цифрову форму, але й комплексне вирішення інфраструктурного, управлінського, поведінкового та культурного характерів освіти. Н. Ільюшенко вважає, що цифрова освіта – це інструмент перебудови та оновлення освітньої системи; процес розвитку цифрових технологій та своєрідний теоретичний інструмент, що дозволяє осмислити те, як саме цифровізація впливає на суспільство, трансформуючи при цьому усі його сфери (Scrivener, 2019, p 237). Автор відзначає, що зазначений підхід до освіти передбачає концепції онлайн-освіти, а також електронної та дистанційної.

А. Яцишин у своєму дисертаційному дослідженні зазначає, що цифровізація освіти означає «об'єднання різноманітних компонентів та найсучасніших технологій завдяки використанню цифрових платформ, впровадження нових інформаційних та освітніх технологій, застосування прогресивних форм організації освітнього процесу та активних навчальних методів, а також сучасних навчально-методичних матеріалів (Яцишин, 2021).

Мета та основні завдання. Розкрити значення цифровізації в підготовці майбутніх учителів іноземної мови, визначити педагогічні умови ефективного застосування цифрових технологій в освітньому процесі, визначити вплив хмарних технологій на якість навчання, класифікувати основні хмарні сервіси.

Виклад основного матеріалу. В Україні на державному рівні визначено основні напрями цифровізації освіти: створення освітніх ресурсів та цифрових

платформ із підтримкою інтерактивного та мультимедійного контенту, зокрема, й інструментів автоматизації освітніх процесів; організація безперебійного доступу здобувачів освіти до мережі Інтернет у навчальних аудиторіях; розвиток дистанційної освіти із використанням мультимедійних технологій (Кадемія, Шевченко, 2014).

Таким чином, цифрова освіта у підготовці професійних кадрів (у тому числі, й майбутніх учителів іноземної мови) сьогодні, беззаперечно має суттєві переваги, а саме: доступність освітніх ресурсів; забезпечення безперервності процесу навчання; вибудовування індивідуальних освітніх маршрутів, індивідуалізація, що заснована на технологіях прогресивного навчання; додаткові можливості для отримання та вдосконалення професійних знань і вмінь, розширення інформаційної бази; цифрові технології дозволяють економити час та ресурси (наприклад, застосування інтернет-технологій та онлайн-словників під час перекладу текстів дозволяє істотно пришвидшити даний процес).

Проте, як відзначають дослідники, окрім названих перспектив цифровізації, існують також і деякі недоліки, що можуть призводити до погіршення професійних якостей майбутнього учителя, а саме: електронна освіта (особливо сьогодні, під час воєнного стану) вводиться фактично у якості основної, що призводить до втрати «живого спілкування» здобувачів освіти та викладачів між собою, котре, в свою чергу, є однією із основних умов розвитку комунікативних здібностей та набуття професійних знань майбутнього учителя в процесі вивчення іноземної мови; запровадження «цифровізації» процесу перекладу призводить до втрати навичок самостійного мислення та розуміння тексту оригіналу, так і його перекладу; у деяких випадках цифровізація може призводити до ігнорування цілого ряду передових педагогічних ідей, що не підлягають оцифруванню; цифровізація освіти може призвести до «дегуманізації та інструменталізації освіти, деформації особливості, девальвації їхніх моральних норм та принципів, що, в свою чергу, може спричинити руйнування моральних устоїв суспільства» (Linna, Mäkinen, Keto, 2016).

Ще однією важливою проблемою у контексті цифрової освіти є розвиток цифрової компетентності майбутніх учителів іноземної мови. Цифрова компетентність визначається як здатність особи систематично оволодівати компетенціями (знання, навички, мотивація, відповідальність) та впевнено, ефективно, критично та безпечно вибирати та використовувати ІКТ у різних сферах життєдіяльності. Також важливою є готовність здобувача освіти до такого виду діяльності (Vakhovskiy, 2019).

Дослідники акцентують увагу на комплексності цього феномену і наголошують на важливості розвитку відповідальності, мотивації та ціннісної сфери особистості як ключових елементів для професійного зростання у цифровому суспільстві. Під цими аспектами маємо на увазі виявлення потреб і бажань особистості, ступінь її готовності до розвитку в контексті мотиваційної сфери, а також визначення її ставлення до Інтернету. Також важливою є ступінь

розуміння та прийняття норм, правил і цінностей цифрового світу, а також готовність до їх дотримання, що входить в ціннісну сферу особистості.

Н. Ячина та О. Фернандез визначають цифрову компетентність як широкий спектр професійних навичок і розуміння загальної структури та взаємодії пристроїв електронних систем. Вони підкреслюють важливість розуміння потенціалу цифрових технологій для здійснення інноваційної діяльності, базове розуміння надійності та достовірності отриманої інформації, а також навичок користування програмами в професійній сфері (Bowler, 2019).

Дослідники визначають цифрову компетентність як набір навичок ефективного використання новітніх технологій у власній професійній діяльності та ідентифікують наступні складові цифрової компетентності майбутнього учителя іноземної мови: технічна, інформаційно-організаційна і комунікаційна.

Технічна складова передбачає здатність та готовність безпечно працювати у мережі та ефективно використовувати програмне забезпечення для вирішення різних професійних завдань на всіх етапах своєї діяльності.

Інформаційно-організаційна складова цифрової компетентності пов'язана з здатністю використовувати систему знань, умінь та особистісних якостей, необхідних для пошуку, обробки та зберігання інформації та організації своєї професійної діяльності.

Комунікативна складова цифрової компетентності охоплює здатність та готовність перекладача мобілізувати свої уміння та знання для безпечного здійснення онлайн-комунікації у різних формах, таких як електронна пошта, чати, навчальні мережеві платформи, онлайн-перекладачі, форуми і т. д. (Bassnett, Lefevere, 1998).

З метою досягнення максимальної ефективності розвитку цифрової компетентності слід починати формування цього виду навичок ще на початкових етапах навчання майбутніх учителів іноземної мови. Це дозволить здобувачам освіти краще розуміти та вміло застосовувати загальний досвід людства у сфері цифрових технологій, а також ознайомить їх із можливостями, які цифрове середовище відкриває для їхнього професійного зростання. Перехід до цифрової компетентності повинен відбуватися поступово, в процесі послідовного введення здобувачів освіти у завдання, які вони мають вирішити у майбутньому.

Тільки через такий послідовний підхід майбутні учителі зможуть вивчити навички грамотного використання отриманої інформації, розуміти необхідність постійного оновлення знань, не тільки в галузі цифрових технологій, але й у традиційному навчанні. Це також допоможе їм усвідомити важливість постійного навчання протягом усього професійного життя (Яненко, 2005).

Аналіз проведених досліджень, присвячених питанням підготовки майбутніх учителів іноземної мови в умовах цифровізації, дозволяє зробити висновок, що використання цифрових технологій має численні очевидні переваги, але може також призвести до певних ризиків і ставить перед викладачами цілий ряд важливих завдань. Таким чином, перспективою подальших досліджень у цьому напрямі є розробка методики використання

цифрових засобів у навчанні майбутніх учителів іноземної мови у вищих навчальних закладах (Кириленко, Кириленко, Крижановський, 2025),

У процесі підготовки майбутніх учителів іноземної мови важливим завданням є формування цифрової компетентності здобувачів освіти, та формування у них повного спектру знань та практичних навичок роботи зі спеціальними програмним забезпеченням та мережевими сервісами перекладу.

Практичний досвід формування цифрової грамотності майбутніх учителів та практика формування в них навичок роботи зі спеціальними програмами та сервісами, дозволив нам зробити висновок про те, що вирішити цю проблему можна шляхом організації освітнього процесу з урахуванням певних педагогічних умов та особливостей підготовки здобувачів освіти до ефективного навчання іноземної мови.

Зауважимо, що педагогічні умови можуть бути і формою педагогічної діяльності, метою якої є формування висококваліфікованого педагога.

Як показує аналіз наших наукових пошуків, загальною рисою усіх визначень поняття педагогічних умов є їх спрямованість на вдосконалення взаємодії учасників освітнього процесу з метою розв'язання конкретних дидактичних завдань підвищення ефективності професійної компетентності майбутніх фахівців.

З метою визначення необхідних і достатніх педагогічних умов розвитку цифрової компетентності майбутніх учителів іноземної мови, пропонуємо більш-детально розглянути особливості підготовки здобувачів освіти зазначеної спеціальності.

В результаті аналізу літературних джерел та практичного досвіду, вважаємо, що підготовка майбутніх учителів іноземної мови у ЗВО (закладах вищої освіти) у парадигмі формування цифрової компетентності вимагає створення специфічних педагогічних умов та врахування деяких особливостей. Ось кілька ключових аспектів, котрі ми виділили в процесі практичної підготовки майбутніх учителів іноземної мови:

1. Інтеграція цифрових технологій у навчальний процес.
2. Навчання використання спеціалізованих перекладацьких інструментів.
3. Розвиток навичок роботи з базами даних та додатками.
4. Залучення до проєктної діяльності.
5. Формування інформаційної грамотності.
6. Сприяння самостійному навчанню.

Загальна мета полягає в тому, щоб забезпечити майбутніх здобувачів вищої освіти не лише традиційними мовними навичками, але й готовністю ефективно використовувати сучасні цифрові інструменти.

На нашу думку, побудова освітнього процесу майбутніх учителів іноземної мови із врахуванням перерахованих вище особливостей забезпечить сприятливі педагогічні умови, та сприятиме розвитку цифрової компетентності здобувачів освіти.

Беручи до уваги освітні реалії сьогодення та реалізацію змішаної форми навчання здобувачів освіти, стверджуємо, що виокремлення запропонованих нами педагогічних умов, є результатом практичної підготовки майбутніх учителів іноземної мови. За цих умов, пропонуємо детальніше познайомитися із особливостями організації освітнього процесу.

Розвиток комп'ютерної техніки та системного й прикладного програмного забезпечення, відмова розробників від підтримки попередніх версій операційних систем, змушує навчальні заклади постійно збільшувати фінансові витрати на їх оновлення, придбання та обслуговування. Зарадити проблемі частково можуть хмарні сервіси, які за певних умов дозволяють економити кошти, спрямовуючи їх лише на оплату хмарних послуг, а в разі використання безкоштовних сервісів – переважно на освітній процес. Нині існує значна кількість різноманітних хмарних сервісів, які можуть використовуватись у освітній діяльності ЗВО (Кириленко, Кириленко, Крижановський, 2025),

За допомогою «хмарних» сервісів можна отримати доступ до інформаційних ресурсів будь-якого рівня і потужності, використовуючи тільки підключення до Інтернету і Веб-браузеру.

У статті (Березніков, 2018) зазначається, що умовно всі види хмарних послуг можна поділити на три типи: *Software as a Service* (програмне забезпечення як послуга); *Platform as a Service* (платформа як послуга); *Infrastructure as a Service* (інфраструктура як послуга). *As a Service* означає, що всі види хмар надаються за моделлю підписки, тобто використовуються тільки тоді, коли в них є необхідність.

Проведений аналіз літературних джерел дозволив нам дійти висновку, що найбільш використовуваними в освітньому процесі є *Software as a Service* (програмне забезпечення як послуга), що забезпечує надання готового рішення для клієнта з мінімальною необхідністю налаштувань.

Підписуючись на такий сервіс, керувати ним може будь-який користувач з мінімальним залученням системного адміністратора або взагалі без нього. Наприклад, в освітньому процесі застосовуються Office 365, Dropbox, Evernote, Trello та ін.

Послуги типу *Platform as a Service* (платформа як послуга) розраховані, в першу чергу, на розробників. Вони являють собою набори готових компонентів для створення додатків, а також фреймворки для керування платформою. В даному випадку компонентами будуть сервіси даних, репозитарії, середовища тестування і тому подібні сервіси.

Infrastructure as a Service (інфраструктура як послуга) – інфраструктура як послуга до використання хмарних процесорів, пам'яті, дисків та мережі, з яких створюються сервери-маршрутизатори та налаштовується мережева топологія під потреби ЗВО.

Завдяки впровадженню ІКТ в освітній процес розвинулися нові можливості для індивідуалізації та диференціації освітнього процесу,

зорієнтованого на розвиток самостійного мислення та ефективну організацію пізнавальної діяльності здобувачів освіти ЗВО.

За цих умов, як зазначають автори (Кириленко, Кириленко, Крижановський, Медведєв, 2023), хмарні сервіси є ідеальною платформою для автоматизації освітнього процесу, оскільки по-перше, не потребують витрат на придбання апаратного забезпечення і адміністрування готового рішення, по-друге, дозволяють одночасно співпрацювати великій кількості користувачів, а по-третє, хмарні технології зараз – наймодніший тренд і нашим випускникам жити саме у «хмарному» майбутньому.

Наявні сучасні хмарні технології, з точки зору організації навчального контенту дозволяють викладачам: структурувати навчальний матеріал; будувати освітній процес на основі взаємодії «викладач-студент»; систематизувати навчальний контент; організовувати спільну проєктну діяльність майбутніх перекладачів.

За цих умов, вважаємо доцільним проаналізувати можливості використання сервісів на основі хмарних технологій як засобу створення дидактичних матеріалів та електронних освітніх ресурсів для підготовки майбутніх учителів іноземної мови.

Сучасний освітній процес вимагає від фахівців не лише високої мовної компетентності, а й володіння новітніми інформаційними технологіями. Однією з ключових тенденцій в галузі освіти стає використання хмарних сервісів для створення та розповсюдження дидактичних матеріалів.

Розглянемо деякі можливості використання цих сервісів: Google Docs для колективної роботи; Google Sheets для відстеження та аналізу; Google Slides для презентацій; Google Calendar для організації розкладу та завдань; Google Forms для збору зворотного зв'язку; Google Drive для зберігання та обміну документами; Google Meet для віртуальних зустрічей.

Padlet та Glogster – це інтерактивні онлайн-інструменти, які можуть бути корисними у процесі підготовки майбутніх перекладачів у ЗВО. Ці інструменти допомагають створити інтерактивне та залучаюче навчання, сприяють розвитку творчих та комунікативних навичок здобувачів освіти.

Prezi.com, і Canva є універсальними інструментами, які можуть бути корисними для підготовки майбутніх учителів у ЗВО. Ось кілька можливих застосувань для кожного інструменту:

Ментальні карти є ефективним інструментом для візуалізації і структуризації інформації. Вони можуть бути корисними інструментами в освітньому процесі ЗВО для поліпшення розуміння та запам'ятовування матеріалу.

Інтерактивні мережеві вправи допоможуть здобувачам освіти отримати практичний досвід та розвивати навички, які їм будуть необхідні в професійній діяльності. Застосування Learning Apps (застосунки для навчання або мобільні додатки для навчання) може відігравати важливу роль у підготовці майбутніх

учителів іноземної мови у ЗВО. Ось кілька можливостей застосування Learning Apps у цьому контексті:

1. Мовна практика: Learning Apps можуть надавати можливості для занять з мовної практики, включаючи вправи на вимову, читання, письмо та розмовну практику. Такі додатки можуть надавати здобувачам освіти змогу вдосконалювати свої навички в різних аспектах мови.

2. Вправи на переклад: Learning Apps можуть містити ігри, вправи та завдання, спрямовані на покращення перекладацьких навичок.

3. Системи автоматизованого оцінювання: Learning Apps можуть використовуватися для автоматизованого оцінювання виконання завдань і надавати зворотний зв'язок щодо помилок та можливостей покращення. Це допомагає перекладачам систематично вдосконалювати свої навички.

4. Використання технологій розпізнавання мови: Деякі Learning Apps можуть використовувати технології розпізнавання мови для тренування перекладачів в роботі з аутентичними текстами та вимогами реального часу.

5. Командне навчання: Learning Apps можуть підтримувати спільне навчання та обмін досвідом серед груп здобувачів освіти. Вони можуть включати функції форумів, чатів або групових завдань.

6. Електронні ресурси для досліджень: Learning Apps можуть включати доступ до електронних словників, баз даних, онлайн-бібліотек та інших ресурсів, що полегшують дослідження та перекладацьку підготовку.

Отже, використання Learning Apps може сприяти активній, інтерактивній та ефективній підготовці майбутніх учителів, надаючи їм доступ до різноманітних ресурсів та інструментів для розвитку їхніх мовних навичок.

Сервіс Learningapps.org в умовах дистанційного та змішаного навчання майбутніх учителів іноземної мови може використовуватися для активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти; для активізації вивченого матеріалу; для організації самостійної дослідницької діяльності; для організації роботи здобувачів освіти у підготовці кваліфікаційних робіт.

На основі аналізу власного педагогічного досвіду застосування хмарних технологій розробки та систематизації дидактичних ресурсів для навчання майбутніх учителів іноземної мови, робимо висновок, що описані хмарні сервіси дають викладачеві можливість створювати якісні дидактичні матеріали, що дозволяє якісно покращити освітній процес в умовах дистанційного та змішаного навчання, зробити освітній процес більш інформативним та інтерактивним.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що цифровізація освіти є важливим чинником модернізації професійної підготовки майбутніх учителів іноземної мови та відповідає сучасним вимогам інформаційного суспільства. Застосування хмарних технологій у процесі фахової підготовки сприятиме формуванню цифрової компетентності майбутніх педагогів, розвитку їхньої здатності до самостійного навчання, критичного мислення, творчості та безперервного професійного вдосконалення.

Доведено, що ефективне використання хмарних технологій можливе за наявності відповідних педагогічних умов, зокрема: інтеграції цифрових інструментів у зміст професійно орієнтованих дисциплін; системної підготовки здобувачів освіти до використання хмарних сервісів у навчальній і майбутній педагогічній діяльності; забезпечення методичного супроводу та цифрової підтримки освітнього процесу; формування позитивної мотивації до використання інноваційних технологій.

З'ясовано, що хмарні технології позитивно впливають на якість навчання іноземних мов, оскільки забезпечують доступність освітніх ресурсів у будь-який час і з будь-якого місця, сприяють персоналізації навчання, активізації комунікативної діяльності, розвитку навичок співпраці та підвищенню навчальної мотивації здобувачів освіти.

У процесі дослідження здійснено класифікацію основних хмарних сервісів, які доцільно використовувати в підготовці майбутніх учителів іноземної мови, зокрема: сервіси для зберігання та обміну даними, платформи для онлайн-навчання, інструменти спільної роботи, комунікаційні сервіси та спеціалізовані освітні хмарні ресурси. Використання зазначених сервісів розширює дидактичні можливості освітнього процесу та сприяє підвищенню його ефективності.

Перспективи подальших досліджень убачаємо в розробленні та апробації методичних моделей підготовки майбутніх учителів іноземної мови до застосування хмарних технологій у професійній діяльності, а також у вивченні зарубіжного досвіду цифровізації педагогічної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Березніков, А. (2018). Види хмарних сервісів: який обрати та огляд хмарних провайдерів. [https:// www.de-novo.biz/blog/vidi-hmarnih-servisiv-yakij-obrati-ta-oglyad-hmarnih-provaid-8](https://www.de-novo.biz/blog/vidi-hmarnih-servisiv-yakij-obrati-ta-oglyad-hmarnih-provaid-8)
2. Бондаренко, О., Струк, Т. (2014). Основні напрямки покращення підготовки перекладачів на базі ВНЗ. У Зміст підготовки перекладачів та сучасні вимоги професії (матеріали наук.-практ. конф., с. 7–14). Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля.
3. Bowler, L. (2019). Bilingual concordances and translation memories: A comparative evaluation. In *Language resources of translation work, research and training: Second international workshop*. Stroudsburg. pp. 70–79.
4. Ігнатенко, В. Д. (2020). Використання сучасних інформаційних технологій у підготовці майбутніх філологів. *Іноземні мови*, 1(101), 37–42.
5. Кадемія, М. Ю., Шевченко, Л. С. (2014). Застосування контекстного підходу в процесі підготовки майбутніх учителів до інноваційної педагогічної діяльності. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*, 40, 268–274.
6. Кириленко, В. В., Кириленко, Н. М., & Крижановський, А. І. (2025). Інформаційно-комунікаційні технології в перекладацькій діяльності. *Journal of Cross-Cultural Education*, 5, 64–73. DOI: <https://doi.org/10.31652/2786-9083-2025-5-64-73>

7. Кириленко, В., Кириленко, Н., Крижановський, А., & Медведєв, Р. (2023). Використання інформаційно-комунікаційних технологій у перекладацькій діяльності: навчально-методичний посібник. Друкарня «Твори».
8. Linna, P., Mäkinen, T., & Keto, H. (2016). Utilizing MOOCs in the development of education and training programs. In 2016 39th International Convention on Information and Communication Technology, Electronics and Microelectronics (MIPRO) Opatija. pp. 861–864.
9. Losyeva, N. M., Kyrylenko, N. M., & Kyrylenko, V. V. (2021). Information competence as a basis for students' self-realization: Practical experience. Information Technologies and Learning Tools, 4(84), 65–79. <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/3496> doi: 10.33407/itlt.v84i4.3496.
10. Scrivener, J. (2019). Learning teaching: The essential guide to English language teaching (5th ed.). Macmillan.
11. Сисоєва, С. О. (2011). Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник. ВД «ЕКМО».
12. Vakhovskyi, L., et al. (2019). Vectors of education development: From enlightenment to post-modernism. The Asian International Journal of Life Sciences, 21(2), 295–308.
13. Яненко, Л. П. (2005). Комп'ютерні технології формування іншомовної комунікативної компетенції. Умовна освіта: шлях до євроінтеграції. Ленвіт. с. 259–261.
14. Яцишин, А. В. (2021). Теоретико-методичні основи використання цифрових відкритих систем у підготовці аспірантів і докторантів з наук про освіту (дисертація доктора педагогічних наук). Київ.

Статтю надіслано до редколегії 20.01.2026 р.

Статтю рекомендовано до друку 16.03.2026 р.

УДК 37.015.3:[373.5.016:811.111]
DOI: 10.31652/2786-9083-2026-7(1)-46-59

Катерина Поселецька,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри германської філології, перекладу та
зарубіжної літератури
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
ORCID ID 0000-0002-0861-7123
Scopus-Author ID 57212267129
poseletska@gmail.com

Олена Боровська,
кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри германської філології,
перекладу та зарубіжної літератури
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
ORCID ID 0000-0002-3688-3621
Scopus-Author ID 58138653400
oborovska@vspu.edu.ua

Тетяна Сольська,
кандидат філологічних наук,